

Sygn. akt II Ka 362/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Sadowski

Sędziowie: SO Janusz Adamski

SO Marek Podwójniak (spraw.)

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Wiktorzak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Ryszarda Kostrzewy

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2014 roku

sprawy **Ł. J.**

skazanego z art. 254§ 1 k.k. – oskarżonego w zakresie środka karnego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę Ł. J.

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 01 października 2013 r. sygn. akt II K 427/13

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. oraz art. 624§ 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że z podstawy prawnej zawartego w punkcie 1 rozstrzygnięcia eliminuje przepis art. 66 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych w brzmieniu nadanym tekstem pierwotnym (Dz. U. z 2009 roku, Nr 62, poz. 504) i za tę podstawę przyjmuje przepis art. 41b§ 1,2 i 3 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 62, poz. 504) w zw. z art. 4§ 1 k.k.,
2. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie,
3. zwalnia Ł. J. od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

MP/Kwk

Sygn. akt II Ka 362/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt III K 158/11 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał Ł. J. za winnego tego, że w dniu 25 sierpnia 2010 r. w B. na terenie stadionu miejskiego przy ul. (...), brał czynny udział w zbiegowisku, wiedząc, że jego uczestnicy wspólnymi siłami dopuszczają się czynnego zamachu na osoby i mienie, w czasie trwania imprezy masowej w postaci meczu piłki nożnej „(...)– (...)”, to jest dokonania czynu z art. 254 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Sąd na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności wobec Ł. J. warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat. W oparciu o art. 71 § 1 Sąd wymierzył oskarżonemu 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki

dziennej na kwotę 100 (sto) złotych. Na podstawie art. 73 § 2 k.k. Sąd oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego. Kierując się dyspozycją art. 72 § 1 pkt. 8 k.k. Sąd orzekł wobec Ł. J. zakaz wstępowania na stadiony na terenie Polski podczas odbywania się na nich imprez sportowych związanych z rozgrywaniem meczów piłki nożnej na okres 3 lat.

Na skutek kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego od powyższego wyroku Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III KK 404/11 uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o srodku karnym i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt IV Ko 170/13 uwzględnił wniosek Sądu Rejonowego w Bydgoszczy i sprawę przeciwko Ł. J. na podstawie art. 36 k.p.k. przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zduńskiej Woli.

Wyrokiem z dnia 01 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w sprawie o sygn. akt II K 427/13 w związku ze skazaniem Ł. J. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2011 roku wydanym w sprawie III K 158/11 za przestępstwo z art. 254 § 1 k.k., na podstawie art. 66 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych w brzmieniu nadanym tekstem pierwotnym (Dz. U. z 2009 r., Nr 62, poz. 504) w zw. z art. 41b § 2 i § 3 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 62, poz. 504) w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec Ł. J. zakaz wstępu na stadiony na terenie Polski podczas odbywania się na nich imprez sportowych związanych z rozgrywaniem meczów piłki nożnej przez klub (...) S. A. na okres 3 (trzech) lat, zobowiązując Ł. J. do osobistego stawiennictwa we właściwej jednostce organizacyjnej policji lub w miejscu określonym przez właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania Ł. J., komendanta jednostki policji w czasie trwania imprezy masowej.

Sąd na podstawie art. 63 § 2 k.k. zaliczył skazanemu- oskarżonemu w zakresie środka karnego na poczet orzeczonego w punkcie 1 środka karnego okres stosowania tego środka w sprawie III K 158/11 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy tj. od dnia 02 czerwca 2011 roku do dnia 06 czerwca 2012 roku. Sąd zwolnił Ł. J. od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej pkt. 1 w całości na korzyść oskarżonego wywiódł jego obrońca zarzucając rozstrzygnięciu:

- rażąco obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. poprzez orzeczenie wobec Ł. J. zakazu wstępu na stadiony na terenie Polski podczas odbywania się przez nich imprez sportowych związanych z rozgrywaniem meczów piłki nożnej przez klub (...) S. A. na okres 3 (trzech) lat, zobowiązując Ł. J. do osobistego stawiennictwa we właściwej jednostce organizacyjnej policji lub w miejscu określonym przez właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania Ł. J., komendanta jednostki policji w czasie trwania imprezy masowej tj. w zakresie w pkt. 1 wyroku, podczas gdy postępowanie karne co do tego przestępstwa w stosunku do oskarżonego zostało już prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt III K 158/11, który uznał Ł. J. za winnego za przestępstwa z art. 254 § 1 k.k. i wymierzył mu karę za przypisane przestępstwo oraz z nałożył obowiązki dodatkowe,

- obrazę przepisów prawa materialnego, poprzez zastosowanie i orzeczenie środka karnego na podstawie art. 66 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych w brzmieniu nadanym tekstem pierwotnym (Dz. U. z 2009 r., nr 62, poz. 504) w zw. z art. 41b w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych w brzmieniu nadanym tekstem pierwotnym w zw. z art. 4 § 1 k.k., w sytuacji gdy wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2011 r. wydany w sprawie III K 158/11 orzekający o winie i karze za popełniony czyn przez Ł. J. nie kwalifikuje jego czynu jako popełnionego na podstawie art. 59 i 60 w/w ustawy, a zatem brak jest podstaw do obligatoryjnego orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego,

- rażąco niewspółmierność zastosowanego środka karnego, polegającą na wymierzeniu oskarżonemu Ł. J. środka w wymiarze przekraczającym stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, nieadekwatnym w stosunku do celów zapobiegawczych i wychowawczych.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w zakresie orzeczenia o środku karnym opisanym w pkt. 1 sentencji wyroku i umorzenie postępowania ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, w wymiarze adekwatnym do okoliczności przestępstwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona w sprawie apelacja obrońcy skazanego zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej podstawy prawnej orzeczonego środka karnego zakazu wstępu na imprezę masową. Sąd Odwoławczy stwierdził jednak, iż wbrew stanowisku skarżącego stwierdzone uchybienie nie przesądza o konieczności uchylenia zaskarżonego orzeczenia oraz że możliwa i zasadna jest jego zmiana w tym zakresie w postulowanym kierunku. Ma rację obrońca skazanego, iż w niniejszej sprawie organ meriti błędnie przyjął jako podstawę prawną zastosowania środka karnego zakazu wstępu na imprezę masową art. 66 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, albowiem czyn za który Ł. J. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt III K 158/11 nie został zakwalifikowany jako wypełniający dyspozycję art. 59 i 60 w/w ustawy, co jest warunkiem koniecznym obligatoryjnego zastosowania opisanego środka karnego na podstawie art. 66 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych. Powyższe spowodowało konieczność wyeliminowania wskazanego powyżej przepisu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych z podstawy prawnej rozstrzygnięcia o środku karnym. Uznając jednakże zasadność orzeczenia wobec Ł. J. środka karnego zakazu wstępu na imprezę masową oraz mając na uwadze, że w momencie popełnienia czynu przez skazanego obowiązywała inna ustawa aniżeli w czasie orzekania przez organ meriti, Sąd Okręgowy, zgodnie z treścią art. 4 § 1 k.p.k., rozważał które z przepisów są względniejsze dla sprawcy i które uczynić podstawą rozstrzygnięcia o środku karnym. Ponieważ ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych w brzmieniu obecnie obowiązującym (Dz. U. 2011.217.1280) przewiduje dla sprawcy zakaz wstępu na imprezę masową i obejmuje wszelkie imprezy masowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz mecze piłki nożnej rozgrywane przez kadrę narodową lub polski klub sportowy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast ta sama ustawa w brzmieniu pierwotnym przewidywała dla sprawcy zakaz wstępu na imprezę masową i wymagała od Sądu określenia rodzaju imprez masowych na który środek ten jest orzekany, dlatego Sąd doszedł do przekonania, iż względniejsze dla sprawcy są przepisy ustawy w brzmieniu poprzednio obowiązującym i uczynił je podstawą orzeczenia o środku karnym. Przez to zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że – po wyeliminowaniu z podstawy prawnej orzeczonego środka karnego art. 66 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych- za podstawę tę przyjęto przepis art. 41b § 1,2 i 3 w jego pierwotnym brzmieniu.

Apelacja obrońcy skazanego w pozostałym zakresie nie jest zasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie. Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż Sąd I instancji dopuścił się rażącego naruszenia prawa procesowego tj. art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. poprzez orzeczenie wobec Ł. J. zakazu wstępu na stadiony na terenie Polski podczas odbywania się przez nich imprez sportowych związanych z rozgrywaniem meczów piłki nożnej przez klub (...) S. A. na okres 3 (trzech) lat podczas gdy postępowanie karne co do tego przestępstwa w stosunku do oskarżonego zostało już prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt III K 158/11. Wskazać w tym miejscu należy, iż wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 06 czerwca 2012 r. w sprawie III KK 404/11 w sprawie m.in. Ł. J. uchylono wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie III K 158/11 w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym i w tym zakresie przekazano sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Powyższe powodują, że orzeczenie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie III K 158/11 w tym zakresie nie jest prawomocne i nie pozostaje pod ochroną art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Nie ma także racji obrońca skazanego podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mających wpływ na jego treść, polegających na przyjęciu, iż udział oskarżonego w imprezach masowych zagraża dobrom chronionym prawem. Ogół zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazują, że

zachowanie skazanego w dniu 25 sierpnia 2010 r. w czasie trwania meczu piłkarskiego pomiędzy (...) a (...) zagrażało dobrom chronionym prawem. Ł. J. sam wyjaśnił, że w czasie zawodów trzymał w rękach przenośną toaletę, a następnie przekazał ją innym osobom, które zrzuciły ją z sektora zajmowanego w chwili meczu przez kibiców (...). Powyższe zachowanie doprowadziło nie tylko do zniszczenia mienia ale zagrażało innym dobrom chronionym prawem takim jak życie i zdrowie ludzkie. Powyższe powodują, że orzeczenie wobec Ł. J. środka karnego w postaci zakazu wstępu na stadiony na terenie Polski podczas odbywania się na nich imprez sportowych związanych z rozgrywaniem meczów piłki nożnej przez klub (...) S. A. jest w pełni zasadne.

Nieuprawnionym jest także zarzut obrońcy skazanego rażącej niewspółmierności zastosowanego środka karnego w wymiarze przekraczającym stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, nieadekwatnym w stosunku do celów zapobiegawczych i wychowawczych.

O rażącej niewspółmierności orzeczonej kary – która może stać się powodem zmiany wyroku w trybie kontroli instancyjnej – można mówić tylko wtedy, gdy suma kar oraz środków karnych za przestępstwo, jakie zostało przypisane oskarżonemu nie uwzględnia w sposób należyty stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia zawinienia oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego.

Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k, zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę w potocznym znaczeniu tego słowa – "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok SA w Łodzi z dnia 12 lipca 2000 r. II AKa 116/00, Prok. i Pr. 2002/1/29).

Zasadnicze znaczenie przy wymiarze środka karnego orzeczonego wobec skazanego Ł. J. ma niewątpliwie sposób jego zachowania w dniu 25 sierpnia 2010 r. w czasie rozgrywania meczu piłkarskiego. Raz jeszcze podkreślić należy, iż podnoszenie, przekazywanie a następnie rzucanie takimi przedmiotami jak przenośna toaleta stanowi wielkie zagrożenie dla wszystkich kibiców sportowych odwiedzających stadiony piłkarskie. Nie bez znaczenia dla wymiaru orzeczonej kary pozostaje również fakt, iż chuligańskie ekscesy pseudokibiców piłkarskich są plagą dzisiejszych czasów i stanowią realne zagrożenie dla wszelkich dóbr chronionych prawem. Sąd I instancji oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu skazanego wziął pod uwagę okoliczności wskazane w art. 115 § 2 k.k., a więc także motywację skazanego, a w zasadzie jej brak. Skazany nie może tłumaczyć swojego zachowania faktem, iż ktoś poprosił go o pomoc przeniesienia toalety i on nie odmówił, albowiem jako osoba dorosła winien wiedzieć coż to za przedmiot i jakie jest jego rzeczywiste przeznaczenie. Nie bez znaczenia dla wymiaru środka karnego orzeczonego wobec Ł. J. pozostaje fakt, iż był on już uprzednio karany za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k.

W tych warunkach Sąd meriti uznał, że właściwą reakcją prawną – karną na przestępstwo Ł. J. będzie orzeczenie środka karnego zakazu wstępu na imprezy masowe na okres 3 lat. Wymierzony skazanemu środek karny w ocenie Sądu Odwoławczego mieści się w kategoriach sankcji adekwatnej do jego stopnia zawinienia oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu. Sąd I instancji wnikliwie przeanalizował i odpowiednio uwzględnił okoliczności, które wpłynęły na wymiar orzeczonego środka karnego. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje rozważania Sądu I instancji w tym zakresie. Zastosowana przez Sąd sankcja winna skłonić skazanego do refleksji nad swoim postępowaniem w czasie trwania zawodów sportowych i przekonać go o nieopłacalności popełniania przestępstw. Skazany musi liczyć się również z tym, że każde kolejne przestępne zachowanie będzie oceniane surowiej i skutkować będzie bardziej dolegliwą sankcją.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, nie dopatrując się rażącej niewspółmierności orzeczonego w stosunku do skazanego Ł. J. środka karnego, uznał apelację w tym zakresie za niezasługującą na uwzględnienie. Nie znajdując

podstaw do innej ingerencji w zaskarżone orzeczenie Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. i zwolnił Ł. J. od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa uznając sytuację materialną skazanego (co było także elementem skutkującym przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi znajdującemu się w jego miejscu zamieszkania) uzasadnia tezę, że uiszczenie przez niego tychże należności sądowych byłoby dla niego zbytnią dolegliwością.